

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

14.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 18-го Февраля — 1838 — Wilno. Piątek. 18-го Lutego.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Февраля.
Высочайшая Грамота.

Нашему Статскому Совѣтнику, Члену Императорской Россійской Академіи *Крылову*.

Отличные усѣхи, коими сопровождался ваши долговременные труды на поприщѣ отечественной Словесности, и благородное, истинно Русское чувство, которое всегда выражалось въ произведеніяхъ вашихъ, сдѣлавшихся народными въ Россіи, обращали на себя Наше постоянное вниманіе, въ означеніи коего жалуемъ васъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго ордена Нашего Св. Станислава второй степени, знаки коего, при семъ препровождаемые, Повѣляемъ вамъ возложить на себя и носить по установленію. Пребываемъ къ вамъ Императорскою и Царскою милостію Нашею благосклонны.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Санктпетербургѣ.
2-го Февраля, 1838 года.

— Въ Высочайшемъ Указѣ за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ, 25-го Января, изображено: „Пожаръ, истребившій часть Зимняго Дворца Нашего, былъ случаемъ къ новымъ изъявленіямъ усердія Нашихъ вѣрныхъ подданныхъ. Но доходящимъ до Насъ отсюду свѣдѣніямъ, люди всѣхъ состояній ревнуютъ, каждый по мѣрѣ средствъ своихъ, содѣйствовать добровольными приношеніями возстановленію сего зданія. Сіи приношенія не будутъ нужны; Мы не принимаемъ ихъ: но чувства, къ нимъ побуждающія, чувства вѣрноподданнической привязанности къ Намъ и Престолу, всегда при всякомъ болѣе или менѣе важномъ событіи обнаруживающіяся съ новою силою, глубоко трогаютъ Наше сердце. Мы желаемъ, чтобъ сіе было также повсюду извѣстно, и для того Повѣляемъ вамъ чрезъ начальниковъ губерній и Губернскихъ Предводителей Дворянства, которое и въ настоящемъ случаѣ доказало, сколь оно вѣрно своему назначенію и правилу быть первымъ въ дѣйствіяхъ и примѣрахъ усердія, объявить любезнымъ подданнымъ Нашимъ всѣхъ сословій Монаршую признательность Нашу за сіи знаки ихъ приверженности. Они Намъ драгоценнѣе вещественныхъ сокровищъ и изящнѣйшихъ произведеній искусства. Мысль о величественной, ни въ какихъ обстоятельствахъ непремѣняющейся любви Нашихъ вѣрныхъ подданныхъ, облегчаетъ для Насъ бремя заботъ и трудностей правленія: ибо въ сей любви Мы видимъ залогъ и будущаго благоденствія, и славы любезнаго Отечества Нашего.“

— Высочайшимъ Указомъ, 11-го Января, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Правительствующему Сенату, Командиру Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генералъ-Лейтенанту Головкину, предоставлена та самая власть относительно предаѣна суда и окончательнаго утвержденія приговоровъ по войскамъ, ему ввереннымъ, какою облеченъ былъ его предѣстникъ,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 10-go Lutego.
NAYWYŻSZY DIPLOMAT.

Нашему Радцы Стану, Члѣнкови ЦЕСАРСКИЕY Россійской Академіи *Крылову*.

Одзначающее сіе постѣпы, которѣ товарищезы дѣлугимъ вашимъ работамъ въ zawodzie Литературы оычистой, и szlachetne, prawdziwie Руское uczucie, zawsze сіе malujące въ pismachъ waszych, которѣ стали сіе narodowemi въ Rosyi, zwracaly на siebie stateczną Naszę uwagę, на dowodъ которей mianujemy was Kawaleremъ ЦЕСАРСКИЕY и KRÓLEWSКИЕY Orderu Naszego Sw. Stanisława drugiego stopnia, которого znaki przy тѣмъ заłączone, Rozkazujemy вамъ włożyć на siebie i nosić podługъ ustaw. Zostajemy ku вамъ ЦЕСАРСКĄ и KRÓLEWSKĄ łaską Naszą przychylni.

На аутентыку ВласнА ЯЕГО ЦЕСАРСКИЕY МоЩИ рукою подписано:

W St. Petersburgu,
2-go Lutego 1838 roku.

НИКОЛАЙ.

— W Naywyższymъ Ukazie z Własnoręcznymъ ЯЕГО ЦЕСАРСКИЕY МоЩИ podpisem, danymъ P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych, 25-go Stycznia, wyrażono: „Pozar, który zniszczył część Зимowego Naszego Pałacu, był powodem do nowychъ oświadczeń gorliwości Naszychъ wiernychъ poddanych. Podługъ dochodzących do Nasъ zewsządъ wiadomości, ludzie wszystkichъ stanówъ pragną, każdy w miarę swychъ środkówъ, dopomagać przezъ dobrowolne ofiary do odbudowania tego gmachu. Ofiary te nie będą potrzebne; nie przyjmujemy ich: ale uczucia, do tego ichъ pobudzające, uczucia przywiązania wiernychъ poddanychъ ku Намъ и Tronowi, zawsze w każdymъ więcey lub mniejе ważnymъ wypadku okazujące сіе z nową mocą, głęboko poruszają Naszę serce. Chcemy, ażeby to było także wszędzie wiadomém, i dla tego Rozkazujemy вамъ przezъ Naczelnikówъ Gubernij i Gubernialnychъ Marszałkówъ Dworzactwa, które i w tymъ razie dowiodło, jakъ jestъ wierne swemu przeznaczeniu i powinności byдź pierwszymъ w działaniachъ i przykładachъ gorliwości, oświadczyć kochanymъ poddanymъ Naszymъ wszystkichъ stanówъ Mонарszą Naszę wdzięczność за те okazy ichъ przywiązania. Droższe one Намъ są od materyalnychъ bogactwъ i nayıpięknějšíchъ płodówъ sztuki. Myśl o prawdziwej i w żadnychъ okolicznościachъ niezmienney miłości Naszychъ wiernychъ poddanychъ, czyni dla Nasъ lżeyszymъ ciężarъ troskliwości i trudówъ rządzenia: w tey bowiem miłości widzimy rękowmię i przyszley pomyślności, i sławy Narodowej Naszej Oyczyzny.“

— Przezъ Naywyższy Ukaz, 11-go Stycznia, z własnoręcznymъ ЯЕГО ЦЕСАРСКИЕY МоЩИ podpisem, danymъ Rządzącemu Senatowi, Dowódcy Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego, Jenerał-Porucznikowi *Gołowinowi*, nadano tę samę władzę względnie oddawania pod sądъ i statecznego utwierdzenia wyrokówъ w wojskachъ, jemu powierzonychъ, jaką miałъ jego poprzednikъ, Jenerał-Adjutantъ Baronъ Rosen, на mocy Naywyższego Ukazu,

Генераль-Адъютантъ Баронъ Розенъ Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату 3-го Октября 1832 года.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ 26 день минувшаго Декабря, Высочайше соизволил на предоставленіе Статскому Советнику Гаевскому, независимо отъ должности Вице-Директора Департамента Народнаго Просвѣщенія, исправлять временно и обязанности Цензора при С. Петербургскомъ Ценсурномъ Комитетѣ, съ жалованьемъ, Ценсору положеннымъ. (С. П.)

— Правительствующій Сенатъ слушали предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Советника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что по отношенію къ нему Г. Оберъ-Прокурора Святышаго Синода оны Г. Министры входилъ въ Комитетъ Гг. Министровъ съ представленіемъ о содержащемся въ монастырѣ, за произведенное въ малолѣтствѣ на 13 году возраста убійство своей матери, пономарскомъ сынѣ Иванѣ Коломенскомъ, обвиняемомъ снова въ неблагонамѣренныхъ поступкахъ и дурномъ поведеніи. На положеніе Комитета послѣдовало собственноручное Его Императорскаго Величества повелѣніе: „Подобныхъ людей всегда отдавать въ крѣпостные арестанты.“ (Опуб. Прав. Сен. 24 Января 1838 г. С. В.)

Извлеченіе изъ Высочайше утвержденного 29 Декабря 1837 г. Положенія о Комиссіи, учрежденной при Кабинетѣ Его Величества, для возобновленія Императорскаго Зимняго Дворца.

I. Комиссіи предлежитъ какъ устройство и отдѣлка Дворцоваго зданія вообще, такъ и внутреннее онаго украшеніе и меблировка. Комиссія состоитъ, подъ предводительствомъ Министра Императорскаго Двора, изъ Членовъ, Главныхъ Архитекторовъ и Канцеларій. Членами Комиссіи назначаются: Оберъ-Шталмейстеръ Князь Долгоруковъ, Генераль-Адъютантъ Клейнмихель, Инженеръ-Генераль-Лейтенантъ Готманъ, Кабинета Его Величества: Вице-Президентъ, Гофмейстеръ Князь Гагаринъ и Члены: Дѣйствительный Статскій Советникъ Андреевъ, Камергеръ Сениавинъ, и состоящій въ должности Члена, Коллежскій Советникъ Князь Грузинскій. Главные Архитекторы суть: 4-го класса Штаубертъ, Дѣйствительный Статскій Советникъ Стасовъ и Надворный Советникъ Брюлловъ.

II. Комиссія, въ отношеніи предлежащихъ ей предметовъ занятій, раздѣляется на двѣ части: а) Хозяйственную, и б) Искусственную. Къ части хозяйственной относятся всѣ распоряженія по предмету производства работъ и устройству Дворца. Она также вызываетъ желающихъ производить торги, дѣлаетъ нужныя покупки, и распоряжаетъ выдачу суммъ по расходамъ утвержденнымъ. — Къ части искусственной принадлежатъ непосредственно предварительное разсмотрѣніе проектовъ, чертежей и смѣтъ; всѣхъ предположеній Архитекторовъ и повѣрки отчетовъ въ техническомъ отношеніи; а также составленіе условій на разныя работы по Искусственной части. Сообразно такому раздѣленію занятій Комиссіи, самыя обязанности по симъ занятіямъ раздѣляются между Членами ея также по частямъ, и возлагаются: По части Хозяйственной: на Оберъ-Шталмейстера Князя Долгорукова, Генераль-Адъютанта Клейнмихеля, Вице-Президента Кабинета Его Величества, Гофмейстера Князя Гагарина, и Члена Кабинета, Дѣйствительнаго Статскаго Советника Андреева. По части Искусственной: на Генераль-Лейтенанта Готмана, Камергера Сениавина и Коллежскаго Советника Князя Грузинскаго.

III. Комиссія, осматривъ зданіе Зимняго Дворца, и каждую часть, пожару подвергшуюся въ особенности, немедленно приступаетъ къ составленію по частямъ предположеній и способовъ къ возобновленію зданія, а также всѣхъ необходимыхъ плановъ, чертежей и смѣтъ. Всѣ смѣты составляются Архитекторами: Дѣйствительнымъ Статскимъ Советникомъ Стасовымъ и Надворнымъ Советникомъ Брюлловымъ, каждымъ особо, соответственно той обязанности, которая возлагается на нихъ по Строительной части. Архитекторъ 4-го класса Штаубертъ, въ составленіи смѣтъ не участвуетъ; онъ разсматриваетъ ихъ совместно съ Искусственною частью. При составленіи предположеній и плановъ принимается въ основаніе, что большая часть Дворцоваго зданія должна быть возобновлена такъ точно, какъ она до пожара существовала, съ тѣмъ только, что приводятся въ исполненіе проекты, прежде сего на построеніе новыхъ частей Архитекторомъ Брюлловымъ составленные и Его Императорскимъ Величествомъ уже одобренные, и вновь назначаемыя по внутренности въ некоторыхъ комнатахъ перемѣны.

даного Rządzącemu Senatowi 3-go Października 1832 roku.

— CESARZ JEGO MOŚĆ, po nayuniżeńszém przełożeniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, w dniu 26-m zeszłego Grudnia, Naywyżey zezwolił Radzcy Stanu Gajewskiemu, nie zależnie od obowiązków Wice-Dyrektora Departamentu Narodowego Oświecenia, sprawować czasowie i obowiązki Cenzora przy Sankt-Petersburskim Komitecie Cenzury, z płacą, Cenzorowi wyznaczoną. (P.P.)

— Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, Radzcy Taynego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, że na odniesienie się do niego P. Ober-Prokurora Nayświętszego Synodu, tenże P. Minister czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów o utrzymującym się w monastérze, za popełnione w wieku 13-stu lat zabicie swey matki, synie zakrystyana Janie Kołomejskim, obwinionym nawo o niedobre postęпки i złe prowadzenie się. Na postanowienie Komitetu nastąpił Własnoręczny Jego CESARSKIEY MOŚCI rozkaz: „*Takich ludzi oddawać zawsze do areztantów twierdzowych.*“ (Opublikowano przez Rządzący Senat, 21-go Stycznia 1838 roku) (G. Sen.)

WYCIĄG Z NAYWYŻEY UTWIERDZONEY 29 GRUDNIA 1837 G. USTAWY O KOMISSYI, USTANOWIONEY PRZY GABINETE JEGO CESARSKIEY MOŚCI, DLA ODBUDOWANIA CESARSKIEGO PAŁACU ZIMOWEGO.

I. Do Kommissyi należy tak budowanie i robota Pałacowego gmachu wogólności, jako i wewnętrzne jego przyozdobienie i umeblowanie. Kommissya składa się, pod Prezydencyą Ministra CESARSKIEGO Dworu, z Członków, Głównych Architektów i Kancellaryi. Członkami Kommissyi oznaczeni: Wielki Koniuszzy Xiążę Dothorukow, Jenerał-Adjutant Kleinmichel, Jenerał-Porucznik Inżynieryi Hotman, Gabinetu Jego CESARSKIEY MOŚCI; Wice-Prezydent, Mistrz Dworu Xiążę Gagarin i Członkowie: Rzeczywisty Radzca Stanu Andrejew, Szambelan Sieniawin, i zostający w obowiązkach Członka, Radzca Kollegialny Xiążę Gruziński. Głównymi Architektami są: 4-ey Klasy Sztaubert, Rzeczywisty Radzca Stanu Stasow i Radzca Dworu Briullow.

II. Kommissya, co do przedmiotów swych zatrudnień, dzieli się na dwie części: a) Gospodarską, i b) Techniczną. Do części gospodarskiej należą wszystkie rozporządzenia co do odbywania robot i budowania Pałacu. Ona także wzywa życzących na targi, uskutecznia potrzebne kupie i rozporządza wydawaniem summ na rozchody wyznaczonych. Do części technicznej należy bezpośrednio poprzednicze rozpatrzenie projektów, planów i obliczeń, wszystkich podań Architektów i sprawdzenie rachunków we względzie technicznym; tudzież ułożenie warunków na różne roboty w części technicznej. Zgodnie z tym podziałem zatrudnień Kommissyi, same obowiązki tych zatrudnień rozdziela się pomiędzy jey Członkami także częściami, i wkładają się: W części Gospodarskiej: na Wielkiego Koniuszkiego Xięcia Dothorukowa, Jenerał-Adjutanta Kleinmichela, Wice-Prezydenta Gabinetu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Mistrza Dworu Xięcia Gagarina, i Członka Gabinetu, Rzeczywistego Radzcę Stanu Andrejewa. W części Technicznej: na Jenerał-Porucznika Hotmana, Szambelana Sieniawina i Radzcę Kollegialnego Xięcia Gruzińskiego.

III. Kommissya, obejrzawszy budowę Pałacu Zimowego, i każdą część, przez pożar zniszczoną, w szczególności przystępuje niezwłocznie do ułożenia częściowych projektów i sposobów do odbudowania pałacu, tudzież wszystkich potrzebnych planów, rysunków i obliczeń. Wszystkie wyliczenia układają Architekci: Rzeczywisty Radzca Stanu Stasow i Radzca Dworu Briullow, każdy osobno, odpowiednio temu obowiązkowi, który się na nich wkłada w części Budowniczej. Architekt 4-ey klasy Staubert, w układaniu wyliczeń nie uczestniczy; rozpatruje on je razem z częścią techniczną. Przy układaniu projektów i planów przyrzuja się za zasadę, że większa część budowy Pałacu powinna być odnowiona tak zupełnie, jak była przed pożarem, z tém tylko zastrzeżeniem, że przyprowadzają się do skutku projekta, pierwey na odbudowanie nowych części przez Architekta Briullowa ułożone i przez Jego CESARSKĄ MOŚĆ już utwierdzone, jako też nowo oznaczone w niektórych pokojach odmiany wewnętrzne.

IV. Главные Архитекторы: Действительный Статский Советник Стасовъ и Надворный Советник Брюлловъ, суть распорядители работъ. *Первому* изъ нихъ поручается возобновленіе Дворцоваго зданія вообще, наружная оного отѣлка и внутренняя отѣлка обихъ церквей и всѣхъ залъ. *Последнему* предоставляется вся отѣлка внутреннихъ комнатъ. Старшій Архитекторъ, 4-го класса Штаубертъ, не принимая на себя частной обязанности распорядителя работъ, ревизуетъ всѣ строительныя работы и имѣетъ общій надзоръ за успѣшнымъ, прочнымъ и правильнымъ оныхъ производствомъ. (С. В.)

Бендеры, 16-го Января. 11 минутъ Января, въ 9 часовъ вечера, жители города Бендеръ встревожены были довольно сильнымъ землетрясеніемъ; три продолжительныхъ удара непрерывно слѣдовали одинъ за другимъ, продолжаясь всего болѣе двухъ минутъ; послѣдній былъ особенно силенъ. Сотрясеніе происходило, по видимому, въ направленіи отъ сѣверо-востока къ юго-западу; ему предшествовалъ сильный подземный гулъ, подобно разразившемуся вдали грому; за 10 минутъ до землетрасенія при чистомъ небѣ, тихомъ воздухѣ и яркомъ сіяніи звездъ, виднѣнъ былъ спустившійся по воздуху на западъ ясный метеоръ, а во время самаго землетрасенія въ той же сторонѣ сверкнула молнія (?); въ минуту землетрасенія термометръ показывалъ 25 градусъ мороза.

На другой день послѣ этого страшнаго явленія, утромъ 17 Января, небо сдѣлалось облачно и термометръ показывалъ уже только 6 градусовъ морозу.

— *Рейны* (Бессараб. Области) 17 Января. Въ началѣ 9 часа по полудни, 11 Января, здѣсь происходило колебаніе земли съ чрезвычайно сильными подземными ударами; оно продолжалось около четырехъ минутъ. Городскія зданія потеряли при этомъ большое поврежденіе; земля береговъ отъ Рейны внизъ по рѣкѣ Дунаю во многихъ мѣстахъ провалилась, и потоплена водою. 13 ч. по полудни въ 5-мъ часу снова было замѣтное потрясеніе земли, но въ этотъ разъ оно никакихъ несчастныхъ послѣдствій не произвело.

— *Левоз*, (Бессараб. Области) 17 Января. 11 Января, въ половинѣ 9-го часа вечеромъ, при большой мглѣ въ воздухѣ, ощущены были три сильныхъ, а 15-го Января въ исходѣ 3-го часа утромъ и 15-го Января по полудни въ половинѣ 4-го часа, два легкіе удара землетрасенія, слѣдовавшіе одинъ за другимъ, съ запада къ востоку; первые изъ нихъ продолжались по двѣ, а послѣдніе по одной минутѣ. 11 числа второй ударъ сопровождался необыкновеннымъ подземнымъ гуломъ и былъ такъ силенъ, что колокола въ церквахъ сами собою зазвонили, а въ прочихъ зданіяхъ стѣны, потолки и крыши сильно трещали; трубы, печи, стекла изъ оконъ, падали. Люди въ испугѣ выбѣгали изъ домовъ; вой, ревъ животныхъ еще болѣе увеличивали всеобщій страхъ. Впрочемъ вышнее землетрасеніе никакихъ особенно важныхъ послѣдствій не произвело.

— 11 Января, въ 9 часовъ вечера, жители Измаила приведены были въ ужасъ сильнымъ землетрасеніемъ; подземный гулъ и колебаніе земли продолжались не болѣе трехъ минутъ, и имѣли направленіе отъ сѣверо-запада къ юго-востоку. Къ счастью, это случилось не во время общаго сна: многіе выбѣжали изъ домовъ, и тѣмъ избавились отъ слѣдствія разныхъ обрушеній внутри домовъ. Надобно замѣтить при этомъ, что землетрасеніе было сильнее на высотѣ города, гдѣ ни одинъ домъ не остался безъ поврежденія; напротивъ того, изъ живущихъ на скатѣ горы къ рѣкѣ Дунаю, очень немногіе потерпѣли отъ землетрасенія, и не такъ сильно чувствовали подземныя раскаты; на рѣкѣ — которая покрыта льдомъ, — никакихъ значительныхъ слѣдовъ отъ землетрасенія не замѣчено.

Не говоря уже о чувствительныхъ убыткахъ, понесенныхъ при этомъ происшествіи здѣшними жителями, всеобщее сожалѣніе возбуждаетъ соборъ Покрова Пресвятыя Богородицы, который во многихъ мѣстахъ поврежденъ; особенно въ сводахъ надъ алтаремъ, оказались двѣ трещины столь большія, что врядъ ли можно будетъ производить богослуженіе въ этомъ храмѣ.

Всѣ помнящіе землетрасеніе, бывшее здѣсь въ Ноябрь 1829 г. увѣряютъ, что нынѣшнее было гораздо сильнее и продолжительнее.

— *Журжа, 12 Января.* 11 ч. Января, въ 2 часовъ по полудни, здѣсь было величайшее землетрасеніе, продолжавшееся 2 минуты и 5 секундъ. Зданія столь сильно поколебались, что въ цѣломъ городѣ едва ли остался хотя одинъ домъ, гдѣ бы не произошло значительныхъ поврежденій, трещинъ и даже паденія стѣнъ и печей. (Слб. В.)

V. Главніи Architekci Rzeczywisty Radeża Stanu Stasow i Radzca Dworu Briułłow, są rozrządzicielami robot. *Pierwszemu* z nich porucza się odnowienie Pałacu w ogólności, zewnątrzne jego ukończenie i wewnętrzne ukończenie obu kaplic i sal wszystkich. *Ostatniemu* zostawuje się całe ukończenie pokojow wewnętrznych. Starszy Architekt, 4-tey Klasy Staubert, nie biorąc na siebie szczególnego obowiązku rozrządziciela robot, rewiduje wszystkie roboty budownicze i ma ogólny nadzor nad szybkim, trwałem i regularnem ich wykonaniem. (G. Sen.)

Bender 16-go Stycznia. Dnia 11-go zeszłego Stycznia, o dziewiątej wieczorem, mieszkańcy miasta Bendera przestraszeni byli dość mocnym trzęsieniem ziemi; trzy przeciągłe uderzenia nieprzerwanie jedno za drugim następowały, w ogólności trwały więcej jak przez dwie minuty; ostatnie było najmocniejsze. Wstrząśnienie, jak się zdaje, było w kierunku od północy - wschodu na południo-zachód; wstrząśnienie to było poprzedzone mocnym łoskotem podziemnym, podobnym do rozlegającego się w oddaleniu grzmotu; 10-cią minutami przed trzęsieniem, wśród czystego nieba, cichego powietrza i mocnego światła gwiazd, widziany był, spuszczaający się w powietrzu w stronie zachodniej, meteor jasny, a w czasie samego trzęsienia w tejże stronie mignęła błyskawica (?); w chwili trzęsienia ziemi termometr wskazywał 25 stopni mrozu.

Nazajutrz po tém strasznym zjawisku, zrana 12 stycznia, niebo było pochmurne, a termometr wskazywał już tylko 6 stopni mrozu.

Rejny, (Obwodu Bessarabskiego) 17-go Stycznia. O godzinie dziewiątej wieczorem, 11-go Stycznia, dało się tu uczuć trzęsienie ziemi z nadzwyczajnie mocnymi podziemnymi eksplozjami, trwające około czterech minut. Budowy mieskie zostały przy tém bardzo uszkodzone; ziemia brzegow od Reynow w dół po nad rzeką Dunajem w wielu miejscach zapadła, i zalana została wodą. Dnia 13-go o piątej z południa znowu dało się czuć wstrząśnienie ziemi, ale żadnych już nieszczęśliwych skutkow nie zrządziło.

Lewo, (Obwodu Bessarabskiego) 17-go Stycznia. Dnia 11-go Stycznia, o pół do dziewiątej wieczorem, przy wielkiej mgle w powietrzu, dały się czuć trzy mocne, a 15-go Stycznia po trzeciej godzinie zrana i 15-go Stycznia o pół do czwartej z południa, dwie lekkie eksplozje trzęsienia ziemi, jedna po drugiej, z zachodu na wschód; pierwsze z nich trwały po dwie, a ostatnie po jednej minucie. Dnia 11-go eksplozja druga dała się czuć z nadzwyczajnym szumem podziemnym i tak była mocna, że dzwony w kościołach same zadzwoniły, a w niektórych domach ściany, sufity i dachy mocno trzeszczały; kominy, piece, szyby z okien padały, ludzie w przelęknieniu wybiegli z domow; wycie i ryczenie zwierząt jeszcze więcej powiększało przestрах powszechny. Zresztą do trzęsienia ziemi żadnych znacznych uszkodzeń nie zrządziło.

— Dnia 11-go Stycznia, o dziewiątej wieczorem, mieszkańcy Izmailowa przelęknieni byli mocnym trzęsieniem ziemi; łoskot podziemny i wahanie się ziemi, trwały nie dłużej nad trzy minuty, i miały kierunek z północy-zachodu na południo-wschód. Szczęściem, że się to zdarzyło nie w czasie nocy i wielu wybiegło z domow, przez co unikło skutkow różnych zawaleń wewnątrz doma. Przytém zauważyć potrzeba, że trzęsienie mocniejsze było na wyższym miejscu miasta gdzie żaden dóm nie został bez uszkodzenia; gdy tymczasem z mieszkających na pochyłości góry ku Dunajowi, bardzo nie wiele ucierpiało od trzęsienia, i nie tak wyraźnie słyszeli łoskot podziemny; na rzece — lodem pokrytej, — żadnych znacznych śladow trzęsienia nie dosirzeżono.

Nie mówiąc już o dotkliwych stratach, które tu teysi mieszkańcy ponieśli przy tym wypadku, wszyscy żałują nadewszystko Soboru Opieki Najświętszey Panny, który w wielu miejscach został uszkodzony; szczególnie w sklepieniu nad ołtarzem, okazały się dwie rysy tak wielkie, że zaolewne odbywać można będzie nabożeństwo w tej świątyni.

Wszyscy pamiętający trzęsienie ziemi, które było tu w Listopadzie roku 1829, zapewniają, że terazniejsze było daleko mocniejsze i dłuższe.

— *Żurża 12 Stycznia.* Dnia 11-go Stycznia, o ósmey wieczorem, było tu wielkie trzęsienie ziemi, trwające 2 minuty i 5 sekund. Budowy tak mocno się wachały, że w całym mieście ledwo kilka domow zostało, w których nie zrządzono znacznych uszkodzeń, rysow, a nawet obalenia ścian i piecow.

— Въ Сѣверной Пчелѣ (1 го Февраля) помѣщено извѣстіе объ учрежденіи общества для застрахованія земныхъ произрастеній отъ физическихъ бѣдствій. — Почитаемъ неизлишнимъ сообщить и нашимъ читателямъ напечатанную въ сей газетѣ статью объ этомъ общепольномъ предпріятіи.

„Россия, по обширности своихъ полей и многочисленному классу земледѣльцевъ, не только что довольствуется внутренними способами все огромное народонаселеніе Имперіи, но ежегодно отпускаетъ за границу, на многіе миллионы рублей, зерноваго хлѣба: это ясно доказываетъ, какую массу представляеть ежегодный сборъ земныхъ произрастеній въ Россіи. Чтобы съ точностію опредѣлить это количество, необходимо было бы имѣть положительное свѣдѣніе о числѣ ежегоднаго производимыхъ посявовъ? Но какъ съ должною точностію имѣть таковыя свѣдѣнія вовсе невозможно, то всего легче опредѣлить это количество потребленія. Полагая, по самому малому расчету, что изъ пятидесяти миллионныхъ жителей, въ средней пропорціи лѣтъ, пола, состоянія, разнообразныхъ цѣвъ и средствъ, каждый употребляетъ въ пищу земныхъ произрастеній произрастеній ежегодно только на 36 р. 50 к. (т. е. на 10 к. ежедневно), общій выводъ составитъ около двухъ тысячъ ста миллионныхъ рублей, не включая сюда цѣнности количества посявовъ и отпусковъ за границу, что весьма приблизительно опредѣляетъ массу ежегоднаго сбора зерноваго хлѣба въ Россіи.

Всѣмъ извѣстно, что земледѣліе есть одна изъ основныхъ причинъ богатства и благосостоянія многочисленнѣйшаго класса жителей въ Россіи. Но многообразіе климатовъ и почвъ очень часто подвергаетъ посявы разнообразнымъ физическимъ бѣдствіямъ, разрушающимъ ожидаемый урожай и производящимъ крайнюю, голодъ и всякаго рода бѣдствія. Конечно, въ общемъ составѣ, эти случаи малозначительны, но тѣмъ не менѣе гибельны для того владѣльца, котораго постигаютъ. А кто именно можетъ поручиться, что его посявы никогда не подвергнутся неурожаю? Есть ли хотя одно поле, на коемъ десятки лѣтъ производится посявы, ни разу не подвергшееся неурожаю, и можно ли предугадать, когда именно это случится? Большія перемены физическія во временахъ года, градъ, безвременные морозы, саранча и тысячи другихъ причинъ, въ самое краткое время уничтожаютъ годовую надежду земледѣльца, въ частности или совсѣмъ. Кому изъ владѣльцевъ, получающихъ свои доходы отъ земныхъ произрастеній, не случилось испытать крайности, происходящія отъ неурожая? Всякій согласится, что ежели въ цѣлой Имперіи царствуетъ изобиліе, а только поля нѣсколькихъ владѣльцевъ подверглись неурожаю, то, тѣмъ не менѣе, послѣдніе страдаютъ, и всеобщее изобиліе не сколько не облегчаетъ ихъ участи и вознаградить однихъ потерю, а это можетъ случиться сегодня съ однимъ, а завтра съ другимъ! И гдѣ средства предугадать или отвратить бѣдствіе? Все благомыслящія владѣльцы думали о способахъ обезпечить себя отъ неурожая. А какъ это сдѣлать? Ближайшее средство, условиться между собою, всякій разъ дѣлать добровольную складку въ пользу потеряннаго неурожая; но это трудно согласить и въ одной губерніи, не только въ цѣломъ пространствѣ огромной Имперіи. А сколько тутъ встрѣтятся препятствій, недоразумѣній, споровъ и тому подобнаго, при отдаленности, существующей между разными частями государства. Дабы согласить таковыя противоположности, необходимо было учрежденіе такого рода, которое, сосредоточивая изъ общаго цѣлага массу доходовъ, для пособія постигнутыхъ неурожаемъ, представляло бы, такъ сказать, посредника между цѣлымъ многочисленнымъ классомъ земледѣльцевъ въ Россіи, для взаимнаго обезпеченія другъ друга на случай неурожая.

Для этой цѣли, какъ мы слышали, учреждается въ С. Петербургѣ: общество для застрахованія земныхъ произрастеній отъ физическихъ бѣдствій въ Россійской Имперіи.

Главное основаніе, на коемъ общество утверждается: взимая маловажныя преміи съ застрахованныхъ посявовъ во всемъ пространствѣ Россіи, быть всегда въ готовности помогать, въ частности и вполне, тѣмъ, у кого случится неурожай. Оно представляеть учрежденіе именно такого рода, какъ сказано выше, черезъ посредство коего весь многочисленный классъ земледѣльцевъ въ Россіи будетъ вспомоществовать другъ другу на случай внезапнаго физическаго бѣдствія, въ какомъ бы мѣстѣ это ни случилось. Всякій застрахователь будетъ руководимъ тщательною мыслию; что платя ежегодно почти ничтожную премію, онъ обезпечиваетъ себя и семейство отъ случайностей неурожая; и способствуетъ въ обезпеченію цѣлой Имперіи навсегда отъ неурожая,

— W Pszczole Północnej (1-go Lutego) nnaayduje się wiadomość o zawiązaniu się towarzystwa do assekuracji plodów ziemnych od nieszczęść fizycznych. — Poczytujemy za rzecz potrzebną udzielić i naszym czytelnikom wydrukowany w gazecie tej artykuł o tém, powszechnie użytecznym przedsięwzięciu.

„Rosyja, dla obszerności swych pól i liczney klasy rolników, nie tylko że opatruje w wewnętrzne sposoby całą ogromną ludność Cesarstwa, ale corok wysyła za granicę, na kilka milionow rubli, zboża w ziarnie: to widocznie przekonywa, jaką masę stanowi coroczny plon ziemnych produktow w Rosyji. Ażeby z pewnością można było oznaczyć tę ilość, trzeba byłoby koniecznie mieć dokładną wiadomość o ilości corocznych zasiewow. Ale że z należytą pewnością zupełnie mieć takowych wiadomości nie podobna, przeto nayłatwiej jest oznaczyć to przez ilość z potrzebowania. Sądząc z najmniejszego przypuszczenia, że z pięćdziesięciu milionow mieszkańcow, w średniej proporcji lat, płci, stanu, rozmaitych cen i środków, każdy używa na pokarm oczystych produktow ziemskich corocznie tylko na 36 rub. 50 kopiejek (to jest: na 10 kop. codziennie), ogólny wypadek uczyni około dwóhkróć sta tysięcy milionow rubli, nie łącząc w to wartości zasiewow i wywazu za granicę, co z małą bardzo różnicą wykazuje masę corocznego plonu zboża w Rosyji.

Wiadomo wszystkim, że rolnictwo jest jedną z gruntownych źródeł bogactwa i dobrego bytu nayliczniejszey klasy mieszkańcow w Rosyji. Ale różnaitość klimatow i gruntow, bardzo często wystawia zasiewy na różnе nieszczęścia fizyczne, które niszczą nadzieje oczekiwanego urodzaju i sprowadzają ostateczność, głód i wszelkiego rodzaju nieszczęścia. W ogólnym składzie zdarzenia te są bez wątpienia mało znaczące, ale nie mniej przeto zgnębne dla tego właściciela, którego dotkną. A któż z pewnością może zaręczyć, że zasiewy jego nie ulegną nigdy nieurodzajowi? Jestże choć jedno pole, któreby przez dziesięć lat będąc zasiewane, żadnego razu nie uległo nieurodzajowi, możnaż przewidzieć, kiedy mianowicie to się przytrafi? Wielkie odmiany fizyczne w porach roku, grad, niewczesne, mrozy, szarańcza i tysiące innych przyczyn, w naykrótszym czasie niszczą roczną nadzieję rolnika, w części albo zupełnie. Komu z właścicieli, otrzymujących swe dochody z produktow ziemskich, nie zdarzyło się doświadczyć ostateczności, z nieurodzaju pochodzących. Każdy się zgodzi, że jeżeli w całym Cesarstwie panuje obfitość, a tylko pola kilku właścicieli, uległy nieurodzajowi, wtedy ci ostatni nie mniej przez to cierpią, i powszechny urodzaj najmniejszey nie przynosi ulgi w ich losie i strat ich nie wynagradza, a jednak to może się przytrafić dzisiaj jednym, a jutro drugim. Gdzież są środki przewidzenia albo zapobieżenia nieszczęściu? Wszyscy dobrze myślący właściciele, starali się wynajdywać sposoby zabezpieczenia siebie od nieurodzaju. Ale jak to zrobić? Naybliższy jest środek, zawrzeć między sobą umowę, ażeby za każdym razem czynić dobrowolną składkę na rzecz dotkniętego nieurodzajem; ale na to ciężko jest zgodzić w jednej nawet Gubernii, nie tylko w całej przestrzeni ogromnego Państwa. Ileż tu napotka się przeszkod, niewyrzumień, sprzeczek i t. d., przy takiej odległości pomiędzy różnymi częściami Państwa. Dla pogodzenia tych sprzeczności, dawała się czuć konieczna potrzeba takiego rodzaju zaprowadzenia, któreby łącząc w jedno z ogólney całości masę dochodow, dla wspomnienia dotkniętych nieurodzajem, stanowiło, że tak powiem, pośrednika pomiędzy całą liczną klasą rolników w Rosyji, dla wspólnego zabezpieczenia się na przypadek nieurodzaju.

W tym celu, jak słyszeliśmy, zawiązuje się w S. Petersburgu: Towarzystwo assekuracji plodow ziemskich od nieszczęść fizycznych w Cesarstwie Rosyjskim.

Główną zasadą, na której się towarzystwo zawiązuje, jest: ażeby, pobierając małe premia od assekurowanych zasiewow w całej przestrzeni Rosyji, być zawsze w pogotowiu do wspomnienia częściami i w zupełności, tych, u których się zdarzy nieurodzaj. Towarzystwo to stanowi zakład takiego mianowicie rodzaju, jak już powiedziano wyżej, przez pośrednictwo którego, cała liczna klasa rolników w Rosyji, będąc się wzajemnie wspomagała na przypadek niespodziewanego nieszczęścia fizycznego, w jakimkolwiek miejscu to się zdarzyło. Każdy assekurant powodowany będzie pocieszającą myślą, że płacąc corocznie nie prawie nieznaczące premia, zabezpiecza siebie i swą rodzinę od przypadkow nieurodzaju, i dopomaga do zabezpieczenia nazawsze całego Cesarstwa od nie-

голода и сопряженныхъ съ нимъ бѣдствій, всего болѣе отягощающихъ бѣдѣйшій, следовательно, и многочисленнѣйшій классъ жителей. Но если, съ одной стороны, учрежденіе подобнаго рода представляеть полное обезпеченіе для застрахователей, то тѣмъ не менѣе существенныя выгоды, ожидающія акціонеровъ общества. Кому изъ занимающихся политическою экономіею неизвѣстно, что въ средней сложности нѣсколькихъ годовъ, результатъ ежегодныхъ потерь въ отношеніи къ посѣвамъ въ Россіи составляетъ не болѣе сотой части? Следовательно, премію съ 99 частей, должно будетъ удовлетворить *одну*. Положимъ, что премія въ средней сложности будетъ 2 проц., то за удовлетвореніемъ потери, останется еще равная часть для дивиденда, а потому нѣтъ сомнѣнія, что дивидендъ акцій въ самомъ бѣдственномъ случаѣ будетъ не менѣе 20 проц.

Вникая во всѣ эти подробности, и видя столь ясную общественную пользу въ учрежденіи такового общества, мы спѣшимъ обрадовать симъ извѣстіемъ всѣхъ благомыслящихъ соотечественниковъ, и вполне увѣрены, что они, вмѣстѣ съ нами, пожелаютъ сему истинно патріотическому предпріятію всякаго успѣха и скораго начала его дѣйствій для общей пользы.“ (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 11-го Февраля.

Императоръ пожаловалъ въ Имп. Кор. Тайные Совѣтники своего Интернунція, и полномочнаго Министра при Портѣ Османской, Барона *Штурмера*.

— Въ морскомъ нашемъ корпусѣ произойдутъ нѣкоторыя перемѣны въ командѣ: Вице-Адмиралъ *Дандоло* командующій эскадрою на Востокъ, будетъ назначенъ въ той же должности въ Венецію а на его мѣсто поступитъ Капитанъ *Бандеире*, командовавший морскимъ постомъ въ Адриатическомъ морѣ.— О преобразованіяхъ въ войскѣ ничего теперь не слышно.

— Программа празднествъ при Коронаціи въ Медіоланѣ представлена на утвержденіе Императору; между тѣмъ извѣстно, что все будетъ происходить съ пышностію и великолѣпіемъ. Италіянскіе Дворы соединенные большею частію родствомъ съ Австрійскимъ домомъ, объявили о прибытіи своемъ въ Медіоланъ къ этому празднику. (G. C.)

— Изъ Кронштадта, что въ Трансильваніи, пишутъ, что 23 Января, въ девятомъ часу вечера, ощущено было тамъ сильное землетрясеніе. Дома колебались; посуда стоявшая на полкахъ, падала; нѣсколько сотъ печей и множество крышъ и стѣнъ обвалились. Жители оставшіеся по домамъ и разсыпанные по улицамъ, съ безмолвнымъ отчаяніемъ ожидали послѣдствій ужаснаго этаго явленія. При ужасахъ землетрясенія, борьба стихій, громъ и трескъ распавшейся въ нѣсколькихъ мѣстахъ сосѣственной горы, содѣлали ночь эту памятною въ преданіяхъ Кронштадта. (O. F. II.)

— По полученнымъ извѣстіямъ, землетрясеніе происходило 23-го ч. не только въ Темесварѣ, но въ Панчовѣ, Вейскирхент, Осавичи, Миклошъ и старой Орсовѣ. Въ семъ послѣднемъ городѣ оно было столь сильно, что опасались разрушенія всѣхъ домовъ, изъ коихъ ни одинъ не остался безъ поврежденія. Ночные сторожа утверждаютъ, что во время страшнаго сего происшествія, въ нѣкоторыхъ мѣстахъ показывался изъ подъ земли огонь. Домашнія животныя издавали какой-то пискливый голосъ и даже слышны были вой волковъ и ревъ медвѣдей.

— Трансильванская газета уведомляетъ изъ Германштадта отъ 24 Января: „Послѣ безпрерывнаго сильнаго холода, 19, 20 и 21 ч. с. м., наступила при восточномъ вѣтрѣ оттепель, отъ которой совершенно растаялъ снѣгъ въ окрестностяхъ, потомъ 22 и 23 ч. наступила неприятная погода и значительный холодъ. 25-го ч. въ 8½ час. вечера при ясной погодѣ и въ тихомъ воздухѣ, раздался ужасный шумъ, подобно стучу вдушихъ чрезъ мостъ тяжело нагруженныхъ повозокъ; шумъ продолжался около 2 мин., и въ это время чувствуемы были два сильныя потрясенія земли. Свободно повѣшенный барометръ колебался почти полчаса; столько же времени въ воздухѣ слышны были глухой шумъ. Вскорѣ послѣ потрясенія, ясныя до сихъ поръ облака, покрыты не большою туманъ. Многія зданія и между прочимъ Католическая приходская церковь потеряли значительное поврежденіе, даже завалились мѣстами печныя трубы. Изъ жителей никто не подвергся несчастію.“ (A.P.S.Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 10-го Февраля.

Князь *Talleyrand* три уже дня очень боленъ. Опасаются, чтобы боль во всей силѣ не перешла въ

urodzaju, głodu i połączonych z niemi klęsk, które najbardziej dotyczą najuboższą, a tém samém, i najliczniejszą klasę mieszkańców. Ale jeżeli z jednej strony takiego rodzaju urządzenie obiecuje zupełne zabezpieczenie dla assekurantów, tedy nie mniej pewną są korzyści, oczekujące akcyonistów Towarzystwa. Komu z zajmujących się ekonomią polityczną nie wiadomo, że w średniej proporcji lat kilku, rezultat strat corocznych względnie zasiewu w Rosyi wynosi nie więcej nad część setną? Ztąd wypada, że otrzymawszy premium od 99-ciu części, trzeba będzie zaspokoić jedną. Daymy, że premium w średniej proporcji będzie, 2 procenta, tedy po zaspokojeniu straty, równa jeszcze część pozostaje na dywidendę, a zatem niema wątpliwości, że dywidenda akcyi w najniepomyślniejszym zdarzeniu będzie nie mniejsza nad 20 procentów.

Wchodząc we wszystkie te szczegóły, i widząc tak jawne dobro-publiczne w zawiązaniu takiego towarzystwa, śpieszymy pocieszyć tą wiadomością wszystkich dobrze myślących rodaków, i zupełnie jesteśmy przekonani, że wszyscy razem z nami, będą życzyli temu, prawdziwie patryotycznemu przedsięwzięciu, powodzenia i rychłego rozpoczęcia jego działań dla dobra powszechnego. (G. Hand.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 11-го Lutego.

Cesarz Jmć udzielił godność Cesar. Król. Radcy Taynego, Internuncyuszowi swemu i pełnomocnemu Ministrowi przy Porcie Otomańskiej Baronowi *Stürmer*.

— Nasza marynarka ulegnie niejakim zmianom w wyższym dowództwie: wice-admirał *Dandolo*, mający pod swemi rozkazami eskadrę na Wschodzie, otrzyma także przeznaczenie w Wenecyi, na jego zaś miejsce pójdzie na Wschód Kapitan *Bendeira*, który dowodził stacją morską na Adryatyku.— O reformach w woysku, tylokrotnie już zapowiadanych, ucichło teraz zupełnie.

— Plan czyli program uroczystości koronacyney w Medyolanie, został już przedstawiony Cesarzowi do zatwierdzenia; témczasem wiemy, że wszystko będzie się odbywało z przepychem i okazałością. Dwory Włoskie, spokrewnione w największej części z domem Austryackim, zapowiedziały obecność swoją w Medyolanie na czas tej uroczystości. (G. C.)

— Donoszą z Kronsztadu, w ziemi Siedmiogrodzkiej, że w dniu 23-cim Stycznia po 8-mey wieczorem doświadczyło to miasto nader mocnego trzęsienia ziemi. Domy się chwiały, spadały naczynia stojące na pułkach, chaliło się kilkaset kominów, i bardzo wiele zawalało się dachów i murów. Mieszkańcy, częścią w domach zostający, częścią rozpięrcznieni po ulicach, oczekiwali z milczącą rozpaczą ostatniego wypadku tego okropnego zjawiska. Prócz trzęsienia ziemi, walka żywiołów na jej powierzchni, grzmot i trzask góry przyległej, rozstępującej się w kilku miejscach, nakoniec gwałtowny przestrach mieszkańców, tę noc uczyniły wiecznie pamiętną w rocznikach miasta Kronsztadu.

— Trzęsienie ziemi dnia 13-go z. m. miało miejsce, nie tylko w Temeswarze, ale podług otrzymanych doniesień także w Panczowie, Weykirchen, Osawiczy, Miklosie i Starej - Orsowie. W tém ostatniém mieście było tak mocne, że obawiano się zawalenia się wszystkich domów, z których nie masz żadnego bez uszkodzenia. Stróże nocni zapewniają, że w nocy, podczas tej strasznej katastrofy, wydobywał się płomień w niektórych miejscach z ziemi. Zwierzęta domowe wydawały jęk piskliwy, słyszano nawet wyjących wilków i ryczących niedźwiedzi.

— Gazeta Siedmiogrodzka donosi z Hermanstadt pod 24 Stycznia: „Gdy po długich znacznych mrozach d. 19, 20 i 21 t. m., z mocnym wiatrem wschodnim nastąpiła odłiga, która całkiem sнігъ w okolicach zniszczyła, d. 22 i 23 znowu powróciła burzliwa pogoda z wielkimi mrozami. Dnia 23 wieczorem o pół do 9 przy zupełnie jasnym niebie i spokojnym powietrzu, dał się słyszeć straszliwy łoskot, podobny do stukania wielu naładowanych wozów przez most idących, który trwał około dwóch minut i podczas którego czuć się dały dwa mocne wstrząśnienia ziemi. Wolnie zawieszony barometr, chwiały się prawie przez półgodziny nakształt wahadła zegarowego; tyleż czasu prawie słyszany był głuchy szmer w powietrzu. Wkrótce po wstrząśnieniu, czyste dotąd obłoki, lekką mgłą zaciągnięte zostały. Wiele gmachów, a między innemi, fara katolicka, poniosły znaczne szkody, i w niektórych miejscach zapadły kominy. Z mieszkańców nikt nie uległ nieszczęściu.“ (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 10 Lutego.

Książę *Talleyrand* od trzech dni mocno jest chory. Lękają się, ażeby zło nie przeszło w nogi, na które

ноги, которыми Князь давно уже страдаетъ. Говорятъ, что Г. *Talleyrand* въ послѣдніи дни привелъ въ совершенное устройство свои бумаги и большую часть изъ нихъ сжегъ.

— Хотя надобно полагать, что дѣло о Грюнвальдскомъ дѣлѣ уже окончено, но военныя приготовленія на сѣверной границѣ не отменены. Офицеры, долженствующіе поступить въ составъ назначенныхъ для экспедиціи полковъ, не получили никакихъ предписаній, въ отнѣну данныхъ имъ первоначально. Въ этомъ пунктѣ можетъ быть собрано отъ 40 до 50 тысячъ войска, въ теченіи двухъ недѣль.

— Въ высшемъ Парижскомъ обществѣ, посятся слухи, что Герцогиня *Орлеанская* беременна. (О. Г. Ц. П.)

— Г. *Лавитъ* въ 6 здѣшнемъ избирательномъ округѣ, вѣра большинствомъ голосовъ избранъ въ Депутаты. Число голос. было 1,322; изъ нихъ получили Г. *Лавитъ* 1031 и его соискатель, Г. *Массе*, 250. Прочіе 41 голосъ раздѣлились.

— Сочиненіе Г. *Шатобриана* подъ загл. *Веронскій Конгрессъ*, какъ полагаютъ, чрезъ нѣсколько дней поступитъ въ продажу.

— Сегодня въ слѣдствіе наименованія Гг. *Пасси* и *Гуанъ*, на биржѣ было большое движеніе, особенно отъ того что говорили, будто Г. *Ротшильдъ* недавно приглашенъ въ Совѣтъ къ Военному Министру на счетъ вопроса о редуціи. Ассигнаціи 5 процен. и 3 проц. значительно понизились и вѣроятно упали бы еще болѣе, еслибы изъ Лондона не прибыли благоприятнѣйшія извѣстія.

12-го Февраля.

Палата Перовъ въ сегодняшнемъ своемъ засѣданіи занималась различными поступившими къ ней прошеніями и потомъ продолжала совѣщанія о проектѣ закона на счетъ заведеній для умалишенныхъ. — Палата Депутатовъ не имѣла сегодня публичнаго засѣданія.

— Генераль-Маіоръ *д'Овре*, командовавшій до сихъ поръ дивизією въ Ораніи, передалъ свою должность Генераль-Лейтенанту *Рапатею*, а самъ въ качествѣ Генеральнаго Маіора всей Африканской арміи приглашенъ въ Алжиръ.

— Такъ какъ Г. *Летроннъ* добровольно отказался отъ Профессорской каведры Исторіи въ здѣшнемъ Университетѣ, то она замѣнена Г-мъ *Мишелемъ*.

— Вторая эпоха исторіи Франціи во владѣніи Наполеона, сочиненная Г-мъ *Биньономъ* вышла изъ печати. Она начинается съ Тильзитскаго договора до 1812 года.

— Новѣйшія письма изъ Мадрита отъ 3-го, ничего не доносятъ о движеніяхъ Карлистскаго Генерала *Базиліо Гарсія*, но подтверждаютъ извѣстіе о взятіи Карлистами города Мореллы въ Королевствѣ Валенціи. — Военный Министръ въ засѣданіи 2-го ч., прочиталъ рапортъ Генерала *Эспартеро* о сраженіи при Бальмазедѣ. Это извѣстіе принято благосклонно.

— Доходы письменной почты во Франціи въ продолженіе послѣднихъ 15-ти лѣтъ увеличились отъ 23,892,693 фран. до 37,405,510. Въ 1821 г. на почту подано писемъ только 45,382,151, а въ 1836, 78,970,561. Пересылка по почтѣ газетъ и печатныхъ книгъ, не увеличилась въ подобномъ размѣрѣ. Въ 1830, переслано около 40 милліон. Число это до 1835 увеличилось до 50 мил., но потомъ опять понизилось на 49 мил. и въ 1836, было только уже 46 мил. Это пониженіе особенно касается провинціальныхъ журналовъ, которыхъ сбытъ съ 1834, понизился съ 11,157,000 на 7,844,000.

— Академія Надписей и Свободныхъ искусствъ въ послѣднемъ своемъ засѣданіи, вмѣсто умершаго Графа *Рейнгарда*, избрала въ свои члены Елліно-Грека Филипа *Либаса*.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 8 ч. с. м.: „Христианосы оставили Бальмазеду, разрушивъ укрѣпительныя работы сего мѣста. Вскорѣ по выходѣ ихъ, Карлисты овладѣли городомъ и часть ихъ отправилась преслѣдовать вышедшаго непріятеля. Карлистскій начальникъ генеральнаго штаба и начальникъ инженерной команды, занимаются уже возстановленіемъ укрѣпленій, потому, что хотятъ осадить крѣпость. Ее считаютъ весьма важною, и потому нельзя объяснить, какъ *Эспартеро* рѣшился на это. Христианосы отступили на Вилларкайо. Также гарнизонъ Виллануэва де Мена будто оставилъ сію крѣпость. Слышно, что *Базиліо* съ 10,000 чел. пѣхоты, 800 конницы и 5 орудіями находится на пути въ Гравадю.“ (А. Р. С. З.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 9-го Февраля.

Вчера происходило совѣщаніе на счетъ возстановленія Лондонской биржи. Мнѣнія были весьма различны; одни полагали нужнымъ 150,000, другіе 500,000

Хиѣже od dawnego już czasu cierpi. Mówią, że *Talleyrand* w ostatnich dniach zupełnie uporządkował swoje papiery i większą z nich część spalił.

— Chociaż okoliczności względem lasu Grünwaldskiego zdają się być załatwione, nie cofnięto jednak wojennych środków na granicy północnej. Oficerowie, przeznaczeni do półków, nie odebrali jeszcze rozkazu odwołującego. W dwóch tygodniach może być w tym punkcie zebrane wojsko, złożone od 40 do 50,000 ludzi.

— We wszystkich salonach paryżkich krąży wiadomość, że Xiężna Orleańska jest przy nadziei.

— P. *Laffitte* w 6 tutejszym okręgu wyborczym, wczora obrany został na deputowanego znaczną większością głosów. Liczba głosujących wynosiła 1,322; z tych otrzymali P. *Laffitte* 1,031, i ubiegający się z nim P. *Massé*, 250. Reszta 41 głosów rozdzieliła się.

— Kongres *Weroński* przez P. *Chateaubriand*, za dni kilka ma się ukazać w handlu xięgarskim.

— Dzisiaj, skutkiem mianowania PP. *Passy* i *Gouin*, na giełdzie było wielkie poruszenie, szczególniej, że prócz tego utrzymywano, że P. *Rotschild* przywołany był do Ministra Skarbu na radę względem zapytania o redukcji. Renty 5 procent. i 3 proc. znacznie spadły, i zapewna byłyby się jeszcze więcej zniżyły, jeśliby z Londynu nie nadeszły pomyślniejsze wiadomości.

Dnia 12.

Izba Parów na dzisiejszym posiedzeniu swoim, zajmowała się rozmaitemi podaniem do niej prośbami i potem dalsze odbywała narady względem domu dla obłąkanych. Izba Deputowanych nie miała dzisiaj publicznego posiedzenia.

— Jenerał Major *d'Auvray*, który dowodził dotąd dywizją w Oranie, w dowództwie tém zmieniony został przez Jenerał Porucznika *Rapatel*, i powołany został na Majora Jenerałnego całej armii Afrykańskiej do Algieru.

— Przez dobrowolne wystąpienie P. *Letronne*, wakująca katedra historyi w tutejszym uniwersytecie, osadzona została przez P. *Michelet*.

— Druga epoka historyi Francyi pod Napoleonem przez P. *Biguon* właśnie wyszła z pod prasy drukarskiej. Zaczyna się ona od pokoju Tylżyckiego aż do roku 1812.

— Z najnowszych listów z Madrytu pod d. 3 nic niewiadomo o poruszeniach Jenerala Karolistowskiego *Basilio Garcia*, lecz potwierdza się wiadomość o wzięciu miasta Morella w Królestwie Walencyi przez Karolistów. Minister wojny na posiedzeniu d. 2 przeczytał raport Jenerala *Espartero* o bitwie pod Balmasedą. Wiadomość ta z zadowoleniem została przyjętą.

— Dochody poczty listowej we Francyi, w ostatnich 15 latach powiększyły się od 23,892,693 fr. do 37,405,510 fr. W r. 1821 podano na pocztę listów tylko 45,382,151 w r. zaś 1836, 78,970,561. Przesłanie gazet i pism drukowanych pocztą, wzrosło w tymże stosunku. W roku 1830, ekspedyowano około 40-stu milionów. Liczba ta od roku 1833 powiększyła się do 50 mil., lecz potem spadła na 49 milionów i w roku 1836 wynosiła tylko 46 mil. Zmniejszenie się to szczególniej tyczy się gazet prowincjonalnych, których odbył od roku 1834 zmniejszył się z 11,157,000 na 7,844,000.

— Akademia napisów i sztuk pięknych, na ostatniem swém posiedzeniu, na miejsce zmarłego Hrabiego *Reinhard* mianowała swym członkiem Hollenistę Filipa *Lebas*.

— Donoszą z Bayonny pod d. 8 t. m. „Krystyniści opuścili Balmasedę, zniszczywszy wszystkie roboty fortyfikacyjne tego stanowiska. Wkrótce po ich wyciągnięciu. Karoliści opanowali miasto i część z nich wyszła na ściganie odchodzącego nieprzyjaciela. Karolistowski Szef Sztabu Jenerałnego i dowódca Inżynierów, zajmują się już naprawianiem okopów i chcą osadzić to miejsce. Uważają je bowiem za bardzo ważne i dla tego nie można objąć, co skłoniło *Esparterre* do takiego postępku. Krystyniści cofnęli się ku Villarcayo. Podobnież załoga w Villanueva de Mena, miała opuścić tę twierdzę. Podług obiegającej pogłoski, *Basilio* w 10,000 piechoty, 800 jazdy i 5 dział, miał się znajdować na drodze do Grenady.“

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, дня 9-го Lutego.

Wczora odbywała się konferencya względem odbudowania giełdy Londyńskiej. Zdania były bardzo różne: jedni utrzymywali, że potrzeba będzie 150,000,

ф. стер. Определено отправить депутацию къ Канцлеру финансовой Палаты.

— *Devonport Telegraph* уведомляетъ, что находящійся теперь у Испанскихъ береговъ линійный корабль *Talavera* и второй называемый *Геркулесъ*, будутъ немедленно отправлены въ Канаду; оба имѣютъ по 74 орудія. По *Hampshire Chronicle* издааны повелѣнія вооружить къ веснѣ шесть линійныхъ кораблей, по 2 въ каждомъ изъ 3 главнѣйшихъ Англійскихъ портовъ, для перевозки на нихъ войска отправляемаго въ Канаду. Извѣстїе это вообще повраилось, такъ какъ перевозка на транспортныхъ корабляхъ, обыкновенно употребляемыхъ до сихъ поръ, несоотвѣтствуетъ своей цѣли.

— Въ Сити обдумываютъ средства для отвращенія недостатка между работниками шелковыхъ фабрикъ въ Шоттальфилдсѣ. Больше 20,000 сихъ несчастныхъ находятся въ крайней нищетѣ; все болѣе кажется удостовѣряются, что въ Лондонѣ не мѣсто для шелковыхъ фабрикъ, которыя усильнѣе могутъ быть въ Сѣверной Англїи или Шотландїи, гдѣ дешевы угли.

— По письмамъ изъ Мексики, въ сей столицѣ 23 Ноября въ 12 час. 8 мин. по полуночи, опять случилось землетрясеніе. Удары продолжались 4½ мин. Это было сильнѣйшее землетрясеніе какого не помнятъ. Колебаніе было волнообразно. Кафедральная церковь такъ повреждена, что для ея починки нужно будетъ по крайней мѣрѣ 12,000 пиастровъ. Въ предместьяхъ многіе дома завалились и многіе люди убиты. (G. C.)

— Въ Нью-Йоркскихъ газетахъ напечатано содержаніе воззванія Маккензи отъ 18 Декабря. Онъ обѣщаетъ жителямъ Канады золотыя горы, и въ выраженїяхъ самыхъ поэтическихъ возбуждаетъ жителей къ всеобщему возстанію. Въ концѣ своего воззванія, онъ говоритъ, что настало самое благоприятное время для дѣйствій, ибо зима удалитъ изъ Канады наемные красныя мундиры. Къ этому воззванію приложенъ списокъ членовъ временнаго правленія, Президентомъ коюго Маккензи назначилъ самого себя.

— Донесеніе Нью-Йоркскаго Губернатора законодательному собранію въ Албанѣ, заключаетъ самыя подробныя свѣдѣнія о происшествїи на рѣкѣ Нїагарѣ. Пароходъ *Каролина*, частная собственность одного изъ жителей Америки, стоялъ въ пристани замка Шлоссеръ, близъ известнаго водопада. Въ ночь съ 29 на 30 Декабря 70 или 80 человекъ, на нѣсколькихъ вооруженныхъ лодкахъ, напали на пароходъ. Изъ 33 человекъ бывшихъ на этомъ суднѣ 12, или какъ нѣкоторые утверждаютъ 9, погибло. — Увѣряютъ, что всѣ умерщвлены по одиночкѣ, и въ числѣ ихъ два мальчика еще въ младенческомъ возрастѣ. Послѣ чего пароходъ отвалили, зажгли и пустили внизъ по рѣкѣ къ водопаду. Бездна его поглотила. Губернаторъ полагаетъ, что пароходъ доставилъ мятежникамъ оружіе и военныя припасы, присовокупляя, что и это обстоятельство не можетъ оправдать злодѣянія. При донесенїи приложены письма его и отъ гвѣрѣ Полковника *M^o Nab*, въ которыхъ сей послѣдній утверждаетъ, что Американцы стрѣляли по его людямъ изъ замка Шлоссеръ. (O. F. C. H.)

И т а л і я.

Римъ, 1-го Февраля.

Тогда какъ по ту сторону Альповъ жалуются на необыкновенно суровую зиму, именно когда въ Туринѣ 22 ч. п. м. холодъ доходилъ до 8 град., въ Миланѣ до 4, здѣсь и во всей южной Италїи умеренная температура. Только 3-го Января термометръ здѣсь на нѣсколько минутъ доходилъ до нуля. Съ этого времени мы постоянно имѣемъ нѣсколько градусовъ тепла; 15 Января термометръ показывалъ 10, 25 и 29 ч. пр. м. 12 град. выше нуля. Потому и неудивительно, что въ нашихъ садахъ нѣкоторыя деревья открыты весеннимъ цвѣтомъ. (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 2-го Февраля.

Кортесы во вчерашнемъ своемъ засѣданїи приняли проектъ закона на счетъ набора 40,000 чел. въ цѣлости, и теперь начнутся прїемъ объ отдѣльныхъ статьяхъ. Между тѣмъ нельзя объяснить въ точности, какимъ образомъ Министры хотѣли вооружить и содержать еще 40,000 чел., когда средства недостаточны и для настоящей арміи, и между прочимъ, многіе Офицеры въ Ст. Себастьянскомъ округѣ съ Августа 1837 не получили ни копѣйки жалованья.

— Королева утвердила постановленіе чрезвычайной военной подати на островахъ Пуэрто - Рико и Куба и теперь находящійся въ готовності въ Кадиксѣ корабль, немедленно отправится въ Антиллы.

— Въ Леонѣ 25-го ч. взбунтовалась часть гарнизона побужденная двумя Офицерами, которые хотѣли основать Республику. Между тѣмъ скоро удалось

ини же 500,000 фунт. стер. Postanowiono wystać deputacją do Kancelerza Izby Skarbowey.

— *Devonport - Telegraph* donosi, że stojący teraz przy brzegach Hiszpańskich liniowy okręt *Talavera* i drugi zwany *Hercules*, będą bezwzględnie posłane do Kanady; obadwa są 74 działowe. Według *Hampshire Chronicle*, wydane są rozkazy, ażeby uzbrojono na wiosnę sześć liniowych okrętów, po 2 w każdym z 3 główniejszych portów Anglii, z przeznaczeniem tychże pod wojsko wysyłające się do Kanady. Ta wiadomość podoba się powszechnie: ponieważ transport na okrętach przewozowych, zwykle dotąd używanych, nie jest tyle celowi odpowiadającym.

W City zajmują się obmyśleniem środków zaradzenia między robotników fabryk jedwabnych w Spitalfields. Wigcey, jak 20,000 tych nieszczęśliwych znajduje się teraz w jak najsmutniejszém położeniu; wszystko zdaje się coraz więcej wskazywać, że Londyn nie jest dla fabryk jedwabnych, które lepsze mają powodzenie w północnej Anglii lub Szkocji, gdzie węgle są tanie.

— Według listów z Meksyku, w stolicy tej 23 go Listopada 8 minut na 1-szą z północy, znowu zdarzyło się trzęsienie ziemi. Uderzenia trwały 4½ minuty. Było to najmocniejsze trzęsienie, jakie tylko mogą pamiętać. Poruszenie było falowe. Katedra takie poniosła uszkodzenia, że na jej wyreparowanie potrzeba będzie przynajmniej 12,000 piasłów. Na przedmieściach zapadło wiele domów, a wielu ludzi utraciło życie.

— Dzienniki z New-York udzielają wiadomość o odezwie wydanej przez M^oKenzie, w dniu 18 Grudnia; obiecuje on w niej złote góry Kanadydzynom i zachęca w wyrażeniach szumnych i poetycznych do ogólnego powstania; kończy zapewnieniem, że nadzedł na przyjaźniejszy czas dziafanіu, gdyż zimna oddalają od Kanady najemną pousową odzież. Na końcu tej odezwy umieszczona jest lista tymczasowego rządu, którego prezydentem sam się M^oKenzie mianował.

— Najdokładniejszą wiadomość o wypadku na rzecze Niagara, znajdujemy w posłannictwie Gubernatora New-Yorkskiego, do ciała prawodawczego, w Albany zgomadzonego. Statek parowy *Karolina*, własność prywatna jednego Amerykańskiego obywatela, stał w przystani zamku Schlosser, w bliskości sławnego wodospadu, gdy w nocy z 29 na 30 Grudnia, napadnięty został przez kilka uzbrojonych statków, mających osadę od 70 do 80 ludzi. Z 33 ludzi, znajdujących się na pokładzie *Karoliny*, zginęło 12, lub podług innych 9. Wszyscy mieli być pojedynczo wymordowani, a między niemi dwóch matych chłopców. Napadający, odwiązali potym statek, zapalili i puścili na prąd rzeki, gdzie przez wodospad został pochłonięty. Gubernator domyśla się, że ten statek przywoził okozszanom broń i wojenne zapasy; sądzi jednak, że ta okoliczność nie jest dostateczną do usprawiedliwienia tak mordeczego napadu. Przytacza także swoje listy i odpowiedzi Angielskiego Półkownika *M^o Nab*, w których ten utrzymuje, że Amerykanie strzelali do jego ludzi, z zamku Schlosser. (G. R. K. P.)

W ł o s n y.

Rzym, 2 Lutego

Wtenczas, kiedy po tamtej stronie Alp użalają się na niezwyčajnie srogą zimę, a nawet w Turynie dnia 22 z. m. mieli mrozu 8 stopni, a w Medyolanie 4, cieszymy się tu, jak i w całych Włoszech-Południowych, bardzo umiarkowaną temperaturą. Tylko dnia 5 Stycznia termometr na kilka minut spadł był na zero. Od tego czasu mieliśmy ciągle po kilka stopni ciepła; 15-go Stycznia termometr pokazywał 10°, a d. 25, również 29 z. m. 12° nad zero. Dla tego nie można się dziwić, że teraz już w naszych ogrodach, niektóre drzewa pokryte są kwiatami wiosennymi. (A.P.S.Z.)

H i s z p a n i a.

Madyr, dnia 2 Lutego.

Kortezy na wczorajszém swém posiedzeniu przyjęły w ogólności projekt do prawa względem zaciągu 40,000 ludzi, i dopiero rozpoczną się rozprawy nad pojedynczemi artykułami. Tymczasem niewiadomo z pewnością, jakie Ministrowie obmyślą środki do uzbrojenia, i utrzymania jeszcze 40,000 ludzi, w ten czas kiedy niedostateczne są sposoby dla terazniejszego armii, a między innemi wiele oficerów w okręgu St. Sebastian od Sierpnia 1837-go, nieotrzymało ani feniga żołdu.

— Królowa potwierdziła prawo względem wybrania nadzwyczajnego podatku wojennego na wyspach Puerto-Rico i Cuba; stojący w pogotowiu w Kadyxie okręt uda się teraz niezwłocznie do Antyllow.

— W Leonie 25 Stycznia zbuntowała się część załogi, podburzona przez dwóch oficerów, którzy chcieli ustanowić rzezpospolitą. Tymczasem wkrótce się udało

привести бунтовщиковъ въ повиновеніе. Два Офицера, *Доти* и *Гуизасола* разстрѣляны. (A.P.S.Z.)

ГРЕЦІЯ.

Афины, 28-го Января.

Съ того времени, какъ Король *Оттонъ* лично председательствуетъ въ Советѣ Министровъ, дѣятельность его усилилась вмѣстѣ съ умноженіемъ занятій. Спокойствіе въ Греціи ничѣмъ не нарушено. — Судя по нынѣшнимъ обстоятельствомъ, дѣла идутъ довольно хорошо. Французская и Англійская эскадры крейсируютъ въ Средиземномъ морѣ. — Адмиралъ *Галлуа*, съ своею эскадрою, усиленною нѣсколькими судами, держится береговъ Сиріи. (О. Г. Ц. П.)

— За нѣсколько дней Министръ востран. дѣлъ *Г. Зографосъ* прибылъ сюда на Французскомъ бригѣ и выдерживаетъ карантинъ въ здѣшнемъ карантинномъ заведеніи.

— Нѣсколько дней въ нашихъ гаваняхъ находится Французскій линейный корабль *Тридентъ*, первый корабль по величинѣ прибывшій въ нашу гавань.

— Министрскій Советникъ въ Министерствѣ Финансовъ, который за то, что женился на свояченицѣ, Епископомъ Аттическимъ отлученъ отъ церкви и въ слѣдствіе сего отлученія на дѣлахъ отставленъ отъ Государственной службы. Вообще сожалеютъ, что этотъ дѣятельный и честный человекъ оставилъ Министерствѣ.

— Газета *Сотиръ*, изданіе которой было прекращено, опять будетъ выходить подъ прежнею редакціею. Неизвѣстно еще направленіе этой газеты, потому что въ объявленіи не сказано о томъ ясно; но основаніи принятія сею газетою въ послѣднее время и образъ мыслей Редактора заставляютъ думать, что новый *Сотиръ* приметъ для себя правиломъ примиреніе партій и поддержаніе Королевскаго престола, впрочемъ совершенно независимо отъ Министерствъ.

(A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 15-го Января.

Нури-Эффендѣй бывшій Посланникъ въ Парижѣ и наименованный недавно Мустешаромъ, 11-го ч. прибылъ сюда изъ Франціи. Отличныя способности, которыя доказалъ этотъ чиновникъ въ разныхъ обстоятельствахъ, а также его усердіе къ общему благу, служатъ достаточнымъ ручательствомъ, что онъ всѣми силами будетъ поддерживать предполагаемыя *Решидъ-Беемъ* реформы.

— Русскій пароходъ *Александра*, за 5 недѣль отправившійся отсюда въ Одессу, вчера возвратился сюда со всѣми пассажирами, письмами и товарами, такъ какъ онъ по причинѣ льда, не могъ приплыть ни къ Одессѣ ни къ Севастополю. Въ Черномъ морѣ отъ сильнаго вѣтра лишился онъ своего паруса. Последнія бури въ Черномъ морѣ много причинили бѣдствій и давно незапомнить столь суровой и неприятой для навигаціи погоды.

— Воровства чрезвычайно здѣсь увеличиваются. На прошлой недѣль въ Галатѣ посредствомъ поддельнаго ключа, днемъ украли 10,000 піастровъ, и хотя воры довольно извѣстны, однако никто не смѣетъ преслѣдовать ихъ, опасаясь мщенія ихъ сотаварищей, которыхъ дерзость конечно еще увеличилась бы.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Египта и Сиріи, *Мегмедъ-Али* въ обнѣхъ краяхъ дѣлаетъ значительныя вооруженія, коихъ собственная цѣль еще неизвѣстна. Теперь все болѣе увѣряются, что нельзя думать о мирной съ нимъ сдѣлкѣ, такъ какъ его требованія въ этомъ отношеніи, все болѣе и болѣе увеличиваются. Многіе даже полагаютъ, что онъ всѣми силами старается сдѣлать разрывъ съ Портою, а поступокъ *Мегмеда-Али* и его сына, заставляютъ конечно вѣрить, что это дѣло возможно. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

Въ Греціи, за исключеніемъ школъ для первоначальнаго обученія юношества, Правительство основало три рода учебныхъ заведеній, то есть Еллиногреческіе институты, гимназій и университетъ. Еллиногреческіе институты существовали уже прежде Турецкой войны, въ послѣдствіи измѣнили только программу преподаваемыхъ предметовъ, сохраняя впрочемъ первоначальное свое названіе. Афинская гимназія заслуживаетъ особенное вниманіе, по знаменитой учености преподающихъ въ оной науки.

— Въ 1836 году, въ Парижѣ было съдено 72,255 быковъ, 17,221 корова, 77,250 телятъ, 378,351 баранъ, а въ 1837 году: быковъ 70,625, коровъ 19,065, телятъ 78,200, барановъ 378,351. Слѣдовательно, въ 1836 году Парижане съели болѣе быковъ (1,610 лишнихъ), а въ 1837 году болѣе коровъ (1,844 лишнихъ), телятъ (950 лишнихъ), барановъ (7,095 лишнихъ) противъ 1836 года. (О. Г. Ц. П.)

привести бунтовниковъ до порядка. Оба офицера *Доти* и *Гуизасола*, zostali rozstrzelani. (A.P.S.Z.)

ГРЕЦІЯ.

Афины, дня 28 Января.

Od czasu, jak Król Otto sam przewodniczy naradom ministrów, podwoiła się jego czynność i pracowitość. Zupełna panuje w Grecyi spokojność, i wszystko, ile okoliczności terazniejsze pozwalają, idzie dosyć dobrze. Eskadry: francuzka i angielska na morzu śródziemnym są w wielkim ruchu; admirał *Gal-lois* krąży przy wybrzeżach Syrii, a eska drą jego w zmocniona została kilku wielkimi okrętami.

— Przed kilka dniami Minister Spraw Wewnętrznych *P. Zoграфos*, na brygu francuzkim tu przybył i odbywa kwarantannę w tutejszym domu zdrowia.

— Od kilku dni znajduje się w naszym porcie, francuzki okręt liniowy *Trident*, pierwszy tej wielkości, który wpłynął do naszego portu.

— Pewien Radca Ministeryalny w Ministeryum Skarbu, który, za to, że pojął za żonę swoją krewną, został exkommunikowany przez Biskupa Attyckiego, w tych dniach, skutkiem tej exkommunikacyi, otrzymał uwolnienie ze służby Państwa. Ubolewają powszechnie nad tym wypadkiem: był to bowiem jednym ze zdolniejszych i rzetelnym urzędnikiem.

— Dziennik „Obrońca” (*Sotir*), który przestał być wychodzić, znowu będzie wydawany pod dawniejszą redakcyą. Niewiadome jeszcze dążenie tego dziennika, gdyż w ogłoszeniu redakcyi nic o tém niepowiedziano; lecz zasady, których się trzymał w ostatnim czasie swojego istnienia i sposób myślenia głównego redaktora, każą się domyślać, że nowy „Obrońca” będzie miał na celu połączenie stronnictw politycznych i dzielne wspieranie tronu Królewskiego, w zupełnej jednak niezależności od Ministeryum. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, д. 15 Января.

Nuri Effendi, były Poseł w Paryżu, a niedawno mianowany na Mustechara, d. 11 z Francyi tu przybył. Niepospolite zdolności, których urzędnik ten w różnych okolicznościach najpiękniejsze dał dowody, jak również gorliwość jego o dobro powszechne, są dostateczną rękojmią, że zamierzone przez *Reszyd Beja* reformy, całemi siłami wspierać będzie.

— Rosyjski statek parowy, *Alexandra*, który przed trzema tygodniami wypłynął ząd do Odessy, wczora ze wszystkimi pasażerami, listami i towarami tu powrócił: gdyż z przyczyny lodow nie mógł wypłynąć, ani do Odessy, ani do Sewastopola. Na morzu Czarném, z przyczyny mocnego wiatru, pozbawiony został parapu. Ostatnie burze zrzucić miały wielkie szkody na morzu Czarném. Od wielu lat nie pamiętają tak surowej i nieprzyjaznej dla żeglugi pogody.

— Kradzieże mnożą się tu w sposób zastraszający. W przeszłym tygodniu na Galacie, w śród dnia, za pomocą dobranego klucza, ukradziono 10,000 piastrow, i chociaż złodzieje bardzo dobrze są wiadomi, jednak nikt nie odważy się ich ścigać, z bojaźni zemsty ich współtowarzyszy, przez co naturalnie powiększyłaby się ich zuchwałość.

— Podług ostatnich wiadomości z Egiptu i Syrii, *Mehmed Ali* w obu krajach znaczne czyni uzbrojenia, których właściwy cel nie jest jeszcze wiadomy. Coraz więcey przekonują się, że o pojednaniu z nim w sposób pokoju, zgoła myśleć nie można: gdyż wymagania jego w tym względzie, coraz stają się większemi. Wielu nawet tego jest zdania, że on ze wszystkich sił pracuje nad tém, ażeby uskutoczyć zerwanie z Portą: o podobieństwie bowiem takich zamiarów niezawodnie przekonują postępowanie *Mehmeda-Alego* i jego syna. (A. P. S. Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W Grecyi, prócz szkół zwyczajnych początkowych, założył Rząd trzy rodzaje instytutów naukowych wyższych, to jest: szkoły Helleńskie, Gimnazya i Uniwersytet. Instytutu Helleńskie, istniały już przed wojną Turęcką; później zmienily tylko poprzedni system naukowy, zachowując dawne nazwanie. Pomiedzy gimnazjami odznacza się szczególniej Ateńskie, w którym znakomici nauczyciele wykładają nauki.

W ciągu roku 1836, spożyto w Paryżu 72,255 wołów, 17,221 krów, 77,250 cieląt, 378,351 baranów, w roku zaś 1837: wołów 70,625, krów 19,065, cieląt 78,200, baranów 378,351. A zatem w roku 1836 Paryżanie spożyli więcey wołów (1,610), w roku zaś 1837, krów (1,844), cieląt (950), baranów (7,095) więcey, niż w roku 1836. (G. R. K. P.)